

Nr 213.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående försäljning av vissa kronan tillhöriga områden inom Bergkvara municipalsamhälle; given Stockholms slott den 10 mars 1939.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Per Edvin Sköld.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 10 mars 1939.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, ENGBERG, SKÖLD, QUENSEL, FORSLUND, ERIKSSON, STRINDLUND.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Sköld, anmäler uppkommen fråga om försäljning av vissa kronan tillhöriga markområden inom Bergkvara municipalsamhälle och anför därvid följande:

I en den 27 september 1937 dagtecknad skrift hava Gustaf Berg m. fl. på uppdrag av *municipalfullmäktige i Bergkvara* hemställt, att vissa kronan

Bihang till riksdagens protokoll 1939. 1 saml. Nr 213.

637 89

tillhöriga markområden i Bergkvara måtte i och för utvidgning av municipalsamhällets hamnområde mot lämpligt vederlag överlätas till municipalsamhället. Skulle denna hemställan icke kunna bifallas, hemställde sökandena, att municipalsamhället måtte få komma i åtnjutande av nyttjanderätten till ifrågavarande områden på villkor, varom senare finge överenskommas.

Marinförvaltningen har i ett över berörda framställning den 23 december 1938 avgivet utlåtande anfört bland annat följande:

Kronans områden i Bergkvara äro å en av distriktslantmätaren G. A. Berggren i Kalmar år 1932 upprättad karta utmärkta med grön färg och betecknade med följande nris, nämligen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 14 a, 15, 15 a, 16, 17, 18 och 19. Kartan har av marinförvaltningen överlämnats till Kungl. Maj:t med underdånigt utlåtande den 1 mars 1938 angående ansökningar av hamnmästaren Albin Carlsson och handlanden Hilding Jonasson om inköp av vissa områden i Bergkvara. Municipalfullmäktiges förevarande framställning avser, att samhället måtte mot lämpligt vederlag få antingen övertaga eller komma i åtnjutande av nyttjanderätt till vissa i framställningen berörda hamnområden. Av från chefen för Sydkustens marindistrikt infordrad utredning framgår, att de av municipalfullmäktige äsyftade områdena utgöras av följande områden å Berggrens karta, nämligen nris 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 14, del av 15, 16, 17 och 18. — Från distriktslantmätaren Berggren har marinförvaltningen infordrat uppgift angående storleken och värdet av kronans områden i Bergkvara. Härav framgår, bland annat, att områdena 1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 14, 14 a, 15 och 15 a enligt fastställd stadsplan äro avsedda att utgöra kvartersmark samt innehålla i areal respektive 195, 285, 725, 260, 230, 620, 308, 95, 155, 5, 698 och 12 kvadratmeter, utgörande en sammanlagd areal av 3,588 kvadratmeter med ett värde av cirka en krona per kvadratmeter. Områdena 6, 7, 8, 12, 16, 17, 18 och 19 äro avsedda till gator, planteringar, hamnområden och andra allmänna platser samt innehålla i areal respektive 840, 11,040, 320, 3,160, 2,050, 405, 360 och 110 kvadratmeter eller tillsammans 19,385 kvadratmeter med ett värde av cirka 20 öre per kvadratmeter.

Rörande behovet av ifrågavarande områden för marinens del må här erinras om att lastageplatsen Bergkvara på grund av torpedvapnets utveckling och särskilt tillkomsten av större jagartyper inom flottan numera icke har samma betydelse som tidigare såsom bas för vissa kustflottans skolor och övningar. Det synes emellertid alltjämt önskvärt, att kustflottans mindre fartyg hava tillgång till lämpliga förtöjningsplatser och områden i Bergkvara, enär denna plats utgör den enda någorlunda skyddade hamnen för smärre fartyg i södra Kalmarsund. Den framtida utvecklingen kan därjämte göra det önskvärt, att dylika områden stå till förfogande för flottans fartyg under övningar i nämnda farvatten eller eljest, då hamn kan behöva anlitas. De områden, som i nämnda hänseenden äro av värde för flottan, äro områdena nris 7, 16, 17, 18 och 19, därvid till områdena 17 och 18 höra lastbryggor. Enär Bergkvara icke sedan 1930 tjänat som bas för flottans fartyg under torped- eller andra skolor, hava kajer och bryggor med hänsyn till den knappa medelstillgången icke ansetts böra underhållas. Övriga kronans områden i Bergkvara äro på grund av sin belägenhet eller av andra orsaker icke av sådant värde, att de oundgängligen anses böra behållas i kronans ägo.

Genom nådigt beslut den 22 april 1938 har Kungl. Maj:t medgivit, att tvenne områden inom Bergkvara, det ena om 645 kvadratmeter av ägofigur nr 15 och det andra om 152 kvadratmeter, utgörande ägofigurerne nris 14, 14 a, 15 a och del av 15, finge säljas till ovannämnda Carlsson och Jonasson för ett pris av en krona för kvadratmetern.

Vad angår övriga kronan tillhöriga områden i Bergkvara har chefen för Karlskrona örlogsvärv hos municipalfullmäktige efterhört huru samhället skulle ställa sig till en överenskommelse, som skulle innebära dels att kronan till municipalsamhället upplåter nyttjanderätten till områdena 7, 16, 17, 18 och 19 under villkor såväl att kommunen återställer bryggorna i användbart skick och förbinder sig att underhålla desamma utom beträffande skador, vilka kunna vållas av flottans fartyg vid bryggornas utnyttjande, som att flottans fartyg skola äga företrädesrätt till förtöjning och användning av bryggorna, då flottan framdeles kan komma att bedriva övningar med Bergkvara som bas, dels att kronan på samhället emot ersättning, som framdeles kan komma att bestämmas, överlåter äganderätten till områdena nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11 och 12. Municipalnämnden har förklarat sig villig träffa överenskommelse i enlighet med nu angivna grunder.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställde marinförvaltningen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att till municipalsamhället måtte få försäljas de kronan tillhöriga, å förenämnda karta med nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11 och 12 betecknade markområdena i Bergkvara till ett pris av 20 öre per kvadratmeter för nr 6, 8 och 12 samt en krona för kvadratmeter för återstående områden. Beträffande den föreslagna upplåtelsen av nyttjanderätten till områdena nr 7, 16, 17, 18 och 19 syntes det böra ankomma på marinförvaltningen att träffa överenskommelse därom med municipalsamhället.

Kammarkollegiet har i utlåtande i ärendet den 7 mars 1939 anført följande:

Kollegiet har icke något att erinra mot den av marinförvaltningen föreslagna dispositionen av ifrågavarande kronan tillhöriga områden.

Ej heller har kollegiet något att erinra mot de saluvärden, som åsatts de till försäljning föreslagna områdena.

Kollegiet hemställer förty, att Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen att medgiva försäljning till Bergkvara municipalsamhälle av de kronan tillhöriga inom municipalsamhället belägna områden, vilka, innehållande en uppgiven areal av tillhopa 7,038 kvadratmeter, å en i ärendet företedd av distriktslantmätaren G. A. Berggren år 1932 upprättad karta betecknats med nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11 och 12, till ett pris av en krona per kvadratmeter för områdena nr 1—5, 9, 10 och 11 (2,718 kvadratmeter) och 20 öre per kvadratmeter för områdena nr 6, 8 och 12 (4,320 kvadratmeter).

För försäljningen torde böra föreskrivas följande villkor.

1. Områdena säljas i befintligt skick att tillträdas å dag, som marinförvaltningen bestämmer.

2. Köpeskillingen gäldas kontant senast vid tillträdet.

3. Köparen bestrider ensam ej mindre de kostnader, som må uppkomma för områdenas rättsliga avskiljande än även lagfarts- och övriga med köpet förenade kostnader ävensom alla å tiden från och med tillträdesdagen å områdena belöpande skatter och onera.

4. Kronan fritager sig från annan hemulsskyldighet än köpeskillings återbärande.

Det torde böra ankomma på marinförvaltningen att vidtaga erforderliga åtgärder för försäljningens åvägbringande.

Den i ärendet förebragta utredningen giver vid handen, att vissa av de kronan tillhöriga markområdena i Bergkvara, som municipalsamhället i förevarande ärende gjort framställning om att få förvärva, nämligen de å före-

*Departements-
chefen.*

nämnda karta med nr 7, 16, 17, 18 och 19 betecknade, alltså kunna anses vara av ett visst värde för flottans övningar m. m. Såsom marinförvaltningen anfört torde därför dessa områden icke böra avhändas kronan. Mot en överenskommelse mellan marinförvaltningen och municipalsamhället om att samhället erhåller nyttjanderätten till dessa områden på de av marinförvaltningen angivna villkoren läser däremot intet vara att erinra.

Vad beträffar de övriga med förevarande framställning avsedda områdena — å kartan betecknade med nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11 och 12 — synes av utredningen i ärendet framgå, att dessa icke kunna sägas vara av sådant värde vare sig för sjöförsvaret eller för något annat statligt ändamål, att anledning föreligger att behålla dem i kronans ägo. Då det torde vara av ett visst värde för municipalsamhället att få förvärva områdena i fråga, vill jag tillstyrka marinförvaltningens förslag om deras försäljande till samhället. Emot den föreslagna köpeskillingen, en krona för kvadratmeter tomtmark och 20 öre för kvadratmeter gatu- och annan därmed jämförlig mark, har jag intet att erinra. I fråga om övriga köpevillkor läser vad av kammarkollegiet därutinnan föreslagits böra lända till efter rättelse. Inflytande köpeskillingen torde, i likhet med vad förut i motsvarande fall ägt rum, böra tillgodoföras reservationsanslaget till flottans fartyg och byggnader m. m.

Under återopande av vad sålunda anförts får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

dels att de kronan tillhöriga, å en av distriktslantmätaren G. A. Berggren år 1932 upprättad karta med nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11 och 12 betecknade områdena i Bergkvara må efter ett pris av en krona för kvadratmeter tomtmark och 20 öre för kvadratmeter annan mark försäljas till Bergkvara municipalsamhälle på villkor, bland andra, att köparen svarar för samtliga kostnader för områdenas avstyckning och för lagfart å fånget samt att kronan fritager sig från annan hemulsskyldighet än köpeskillingens återbärande,

dels ock att inflytande köpeskillingsmedel må tillgodoföras reservationsanslaget till flottans fartyg och byggnader m. m.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Lars Wikland.